

Michał Romanek OP

SYMPOZJUM „BIBLIA A KULTURA EUROPY” (ŁÓDŹ 1992)

W dniach 26—28 maja 1992 roku, w gościnnym gmachu Instytutu Fizyki Uniwersytetu Łódzkiego, odbyło się sympozjum poświęcone roli Pisma świętego w europejskim rozwoju kulturalnym.

Trudno chyba przecenić wpływ Biblii i chrześcijaństwa na dzieje Europy, na jej literaturę i kulturę. Stąd każda refleksja nad korzeniami tej kultury jest cenna; tym cenniejsza, im bardziej kompetentna.

A kompetencji z całą pewnością nie brakowało uczestnikom łódzkiego sympozjum. Byli nimi zarówno polscy, jak i zagraniczni naukowcy – filologowie, historycy języka i inni. Choć trudno tu wymienić wszystkich, trzeba z pewnością zaznaczyć udział choćby pojedynczych przedstawicieli poszczególnych ośrodków uniwersyteckich. Pomysł zorganizowania tej konferencji zrodził się na Wydziale Filologicznym UŁ, z niego też wywodziła się znaczna część uczestników. I tak, spośród polskich badaczy, obecni byli m.in. profesorowie: Danuta Bieńkowska, Maria Kamińska, Anna Komornicka, Jerzy Starnawski (wszyscy z Łodzi), Irena Kwilecka (Poznań), Jerzy Woronczak (Wrocław), Edward Breza (Gdańsk), Maria Karpluk (Kraków), Jadwiga Zieniukowa (Warszawa), Bożena Matuszczyk (Lublin). Wśród gości zagranicznych gros stanowili przedstawiciele filologii rosyjskiej i białoruskiej (z Moskwy, Petersburga, Charkowa, Dniepropietrowska, Mińska). Reprezentowana była także Hiszpania.

Choć sympozjum zdominowane było przez naukowców świeckich, swoje referaty wygłosili na nim także dwaj duchowni: o. prof. Jacek Salij OP i ks. prof. Michał Czajkowski, obaj z Warszawy.

Trzy dni obrad, prelekcji i dyskusji, były zbyt bogate w treść, by móc je krótko opisać, zwłaszcza że referaty podzielone zostały na grupy tematyczne omawiane równolegle w kilku sekcjach. Spośród najbardziej interesujących zagadnień warto chyba wymienić szeroko potraktowaną problematykę staropolskich przekładów Biblii, wnikliwie ukazanie korzeni biblijnych współczesnych polskich imion i nazwisk, zasygnalizowany problem tłumaczenia Biblii na język potoczny, a także wpływ języka pierwszych Europej-

skich przekładów biblijnych na formowanie się języków narodowych. Symposium zakończyło się ciekawym referatem wspomnianego ks. Michała Czajkowskiego nt. „Biblia – rozbija czy jednoczy chrześcijaństwo?”

Tym, co mnie osobiście urzekło w czasie mojego (fragmentarycznego tylko) udziału w łódzkim spotkaniu, była wspomniana kompetencja świeckich naukowców, dająca się zauważyć w ich badaniach nad Biblią i jej przekładami. Jest to kompetencja językowa, literacka, ale także teologiczna; bo niektóre referaty wcale nie poprzestawały na warstwie językowej Pisma świętego – przykładem może być znakomita analiza greckiego tekstu „Ojcze nasz” prof. Anny Komornickiej. Drugim doświadczeniem – nierozłącznie związanym z poprzednim – było zobaczenie świadectwa wiary i pokory świeckich uczonych, cech, których zdarza się brakować wielkim teologom...

Konferencji towarzyszyły imprezy kulturalne: koncert muzyki inspirowanej Biblią oraz wystawa najstarszych wydań Biblii ze zbiorów Biblioteki UŁ.

Łódzkie sympozjum okazało się inicjatywą niezwykle cenną i może być przykładem, jak można rozwijać i popularyzować naukę w sytuacji wolności politycznej. Ukazuje również, jak ogromne są możliwości współpracy przy tłumaczeniu Biblii i jej egzegezie z ludźmi świeckimi. I chwała za to jego inicjatorce, prof. Marii Kamińskiej.

Kraków

MICHAŁ ROMANEK OP